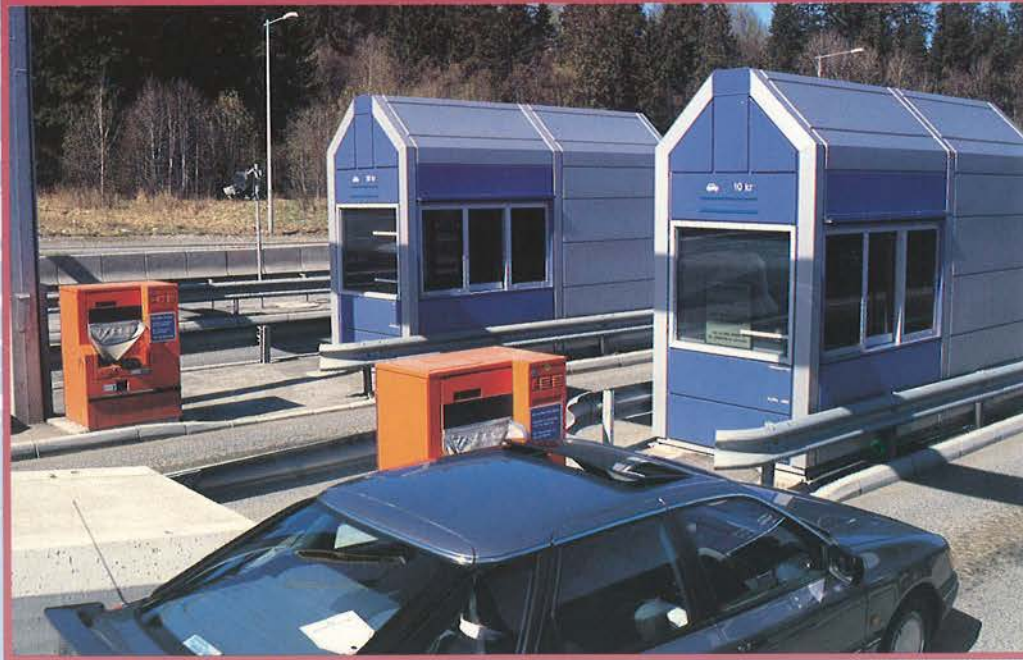

Manuell

ÅRSRAPPORT 1990

A/S FJELLINJEN

Målestokk 1:36 000

● ① – ⑱ Toll Plazas

INN H O L D

A/S FJELLINJEN

4

TRAFIKKTALL

6

STYRETS BERETNING

8

RESULTATREGNSKAP

12

BALANSE

13

NOTER

14

FINANSIERINGSANALYSE & REVISORS BERETNING

16

VERDIREGNSKAP

17

A/S FJELLINJEN

■ Finansieringsselskapet A/S FJELLINJEN ble stiftet i 1986. Selskapet eies av Oslo kommune og Akershus Fylkeskommune. Selskapets formål er å delfinansiere hovedveitbyggingen i Oslo og Akershus gjennom bompengeneinnkreving og opplåning. Selskapet er driftsansvarlig for Oslo-Ringen.

■ Virksomheten bygger på en avtale med Samferdselsdepartementet med hjemmel i Stortingsvedtak (Stortingsprop. 54/1986-87 og nr. 96/1988).

■ I planen for hovedveitbyggingen i Oslo og Akershus inngår ca. 50 veiprosjekter. Av disse er 9 fullført og 9 under bygging ved utgangen av 1990. 55% av kostnadene finansieres med bompengemidler, 45 % finansieres med statlige midler. Innkrevingsperiodens lengde er antatt å være 15 - 17 år. Uten bompengemidlene ville utbyggingen tatt minst dobbelt så lang tid. En del av inntektene fra Oslo-Ringen går til tiltak for kollektivtrafikken. Brutto inntekter fra Oslo-Ringen er ca. 600 MKR pr. år.

■ I løpet av 1990 åpnet flere store bompengefinansierte anlegg, blant annet Oslo-Tunnelen og deler av Henrik Ibsen ringen i Oslo sentrum.

Kongen først, hele Oslo etter

● Selsagt var det Kong Olav som var førstmann ute til å prøve-kjøre den nye «Oslo-tunnelen», etter at han igår offisielt åpnet Norges største og et av verdens mest avanserte veianlegg. En glitrende opplagt konge sa spøkefullt at han håpet det var hull på den andre siden, før han sjekket det selv.

«Håper det er hull på den andre siden»
Kong Olav

Ab. 11/1991/90

■ I vest ble effektiviseringstiltak på E18 fra Oslo til Asker igangsatt.

A/S FJELLINJENS ORGANISASJON

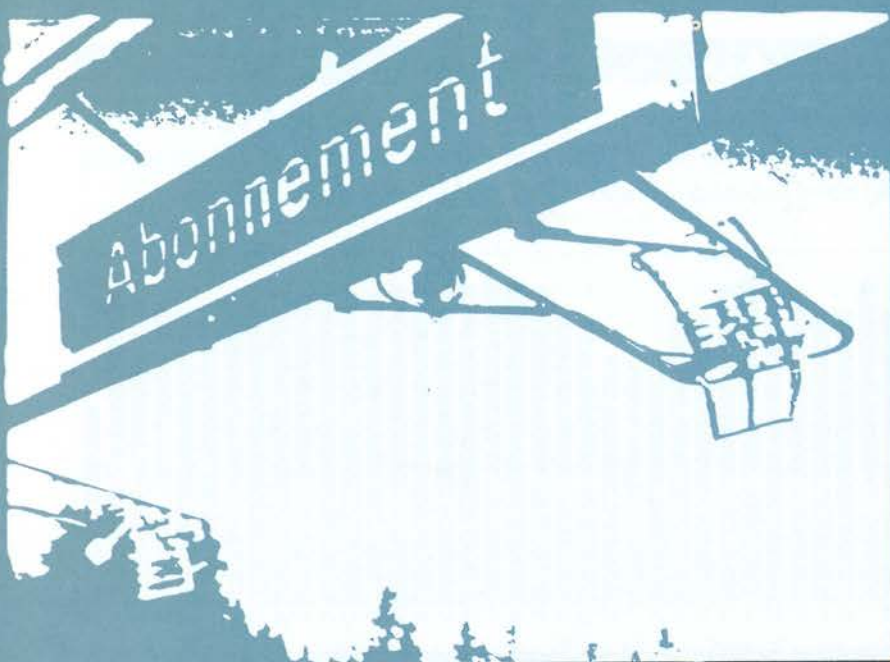
■ I driftsåret 1990 har selskapet hatt følgende organisasjon:

ADMINISTRASJONEN:

Adm. direktør THORLEIF HAUG
Teknisk sjef SVEND L. LARSEN
Markedssjef JOHN EIRIK ØVERÅS
Adm. sjef GUNNAR GRØNDAHL
EDB-sjef LARS LIND

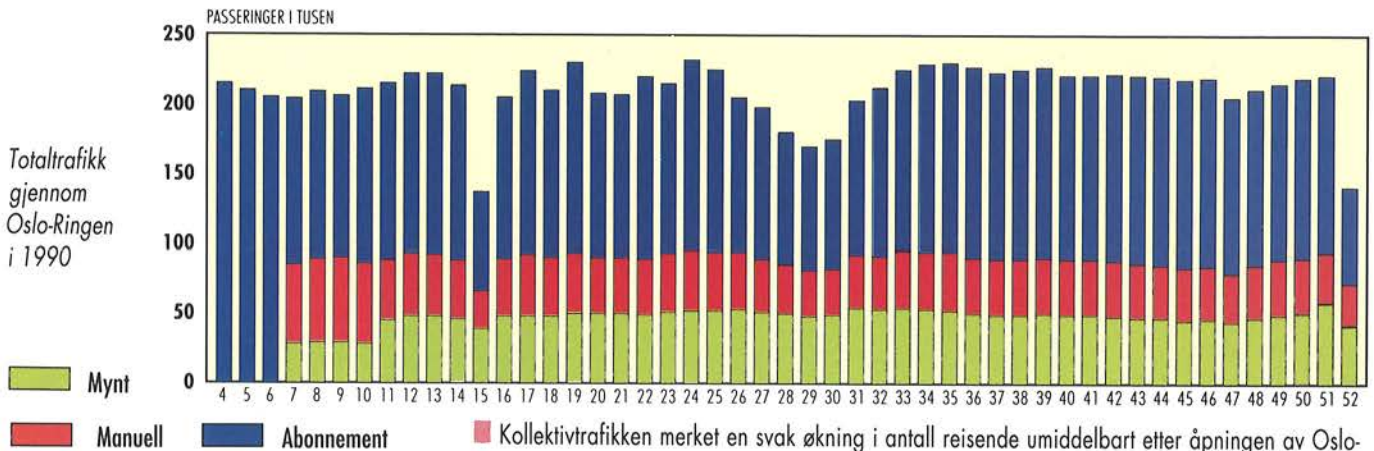
STYRET:

HARALD ARNKVÆRN (styreformann)
U. F. BEICHMANN
MORTEN FJELDSTAD
TOM E. GRANQUIST
TERJE RUUD

TRAFIKKTALL

Oslo-Ringen åpnet 1. februar 1990. En umiddelbar trafikknedgang på 4-5 % gikk snart tilbake til det normale. Bortsett fra en generell trafikknedgang høsten 1990, som bl.a. hadde sammenheng med kraftig økning av bensinprisen, holdt trafikken seg på normalt nivå hele 1990.

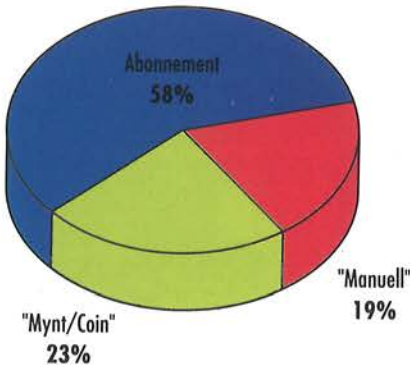

Kollektivtrafikken merket en svak økning i antall reisende umiddelbart etter åpningen av Oslo-Ringen. Men, allerede etter fire uker var antallet reisende med kollektivtransport tilbake til nivået før åpningen av Oslo-Ringen.

De elleve månedene Oslo-Ringen var i drift i 1990, ble det totalt registrert ca. 70 millioner passeringer gjennom bomringen. Trafikken fordelte seg med 58 % i abonnementsfeltet, 23 % i myntfeltet og 19 % i manuelle felt.

Flest passeringer hadde kontrollstasjonen ved Maritim, med ca. 40.000 passeringer pr. døgn.

Trafikk gjennom Oslo Ringen
Type betaling

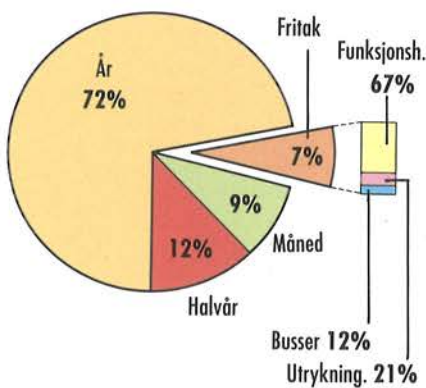
DRIFT AV BOMSTASJONENE

Securitas A/S er valgt som driftsselskap for bemanningen av de 18 kontrollstasjonene. Ca. 160 personer er engasjert på hel- eller deltid til dette arbeidet.

ABONNEMENT

Da Oslo-Ringen åpnet 1. februar 1990 var det tegnet 94.500-abonnement. Minst 40 % av trafikken måtte gå i abonnementsfeltene for å unngå kø. Rabatt på 20 % ved tegning før 15. januar 1990 ses som en medvirkende årsak til at ca. 60 % av trafikken allerede fra første dag gikk i abonnementsfeltene. Ved utgangen av 1990 var det tegnet i overkant av 100.000 abonnement.

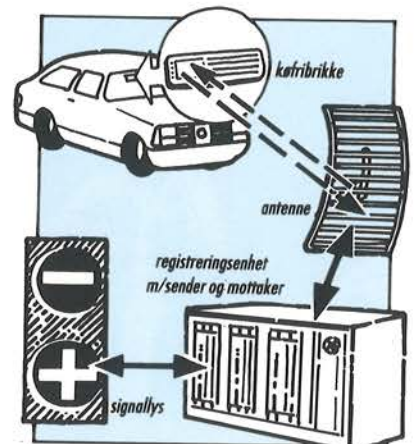
Abonnementer fordelt på abonnementsstype

KONTROLLEN

Kontrollen i abonnementsfeltene er basert på et elektronisk kontrollsystem. Dette ble igangsatt 1. desember 1990. De 10 første månedene Oslo-Ringen var i drift var kontrollen basert på stikkprøver med videokontroll. En oblat (klistremerke) på frontruten symboliserte at trafikanten var abonnent.

Den elektroniske brikken reflekterer et signal som sendes ut fra antennen på kontrollstasjonen. Datamaskinen kan umiddelbart kontrollere om bilen har et gyldig, betalt abonnement.

STYRETS BERETNING FOR ÅRET 1990

■ Innkrevingsvirksomheten ved kontrollstasjonene startet opp som planlagt den 1.2.90. Selskapet gikk med dette inn i en mer ordinær driftsfase. Dette medførte at styrearbeidet i løpet av året kom over i normale former sammenlignet med situasjonen i 1989.

■ Styret er meget tilfreds med at oppstart og drift av kontrollstasjonene har kunnet skje uten store komplikasjoner og uten at forstyrrelser av trafikken har oppstått.

■ Oslo-tunnelen ble åpnet umiddelbart før kontrollringen og har medført en betydelig forbedring av trafikkflyt og miljø i Oslo sentrum. Tunnelen er i sin helhet finansiert ved hjelp av lån opptatt av selskapet. Totalt sett har selskapets virksomhet hatt en positiv effekt på miljøet i det forløpne år.

■ Kontrollringen er verdens største. Utviklingen av systemet kan betegnes som et nybrottsarbeid som har vakt stor internasjonal interesse.

UTBYGGING OG DRIFT.

■ En viktig grunn til at oppstartfasen kunne gjennomføres uten store drifts- og trafikkproblemer var at selskapet innen starttidspunktet hadde klart å tegne i alt 94.500 abonnemeter. Dette medførte at ca. 60% av alle trafikanter kunne passere gjennom kontrollringen uten å stoppe. Etter oppstarttidspunktet har det vært ca 10% økning i antall abonnemeter som nå er i overkant av 100.000.

■ Det har i 1990 vært anvendt et midlertidig kontrollsystem for abonnementsordningen. Systemet, som skulle vært erstattet av et permanent system 1/8-90, har vært basert på en stikkprøvemessig videofilming av inntil 5% av trafikantene. Kontrollsystemet var lite effektivt før sommeren. I løpet av høsten ble de fleste feil forbundet med det midlertidige administrative EDB-systemet rettet.

■ Snikprosenten i det forløpne år har vært for høy og har medført et stort inntektsbortfall og betydelig merarbeid for selskapet. Dette inntektstapet har bare delvis kunnet kompenseres gjennom den ilagte tilleggsavgiften for ulovlig passering.

■ På grunn av det midlertidige systemet har det vært et betydelig arbeid forbundet med å håndtere klager på ilagt tilleggsavgift.

■ I desember 1990 ble den elektroniske brikken tatt i bruk, 4 måneder senere enn planlagt. Innføring av brikken har medført at i prinsippet alle som passerer ulovlig blir fotografert. Dette har resultert i at snikprosenten ved årsskiftet hadde falt til 0,8% av antall passerende. Ytterligere fall i snikprosenten kan forventes.

Da Oslo - Ringen åpnet 1.2.90 var det tegnet i alt 94.500 abonnemeter. Dermed kunne hele 60% av alle trafikantene passere Oslo-Ringen uten å stoppe.

Brutto inntekter fra Oslo-Ringen er ca. 600 mill. kr. pr. år.

■ Store deler av det manuelle arbeidet forbundet med det midlertidige systemet kan automatiseres eller forenkles så snart det bestilte administrative datasystemet er ferdig utviklet og levert. Fortsatt gjenstår en god del arbeid før systemet kan tas i bruk. Dette medfører også betydelig forsinkelse i oppstart av et system for elektroniske klippekort.

■ Styret er fortsatt bekymret med hensyn til innkrevings-systemets kvalitet og tidspunkt for en fullverdig leveranse. Det er Vegdirektoratet som har ansvaret for anskaffelse og overlevering av et fullverdig system til selskapet.

■ Problemene ved å benytte et midlertidig system i så lang tid har vært økende og har medført en betydelig arbeids-belastning for de ansatte i selskapet. Antall ansatte var ved årsskiftet 20 personer. I tillegg var det på samme tidspunkt innleid i alt 20 personer på midlertidig basis. Dette antallet vil bli suksessivt redusert i takt med fullføringen av de forskjellige systemer. Selskapets endelige bemanning kan fastslås først når alle innkjøringsproblemer er overvunnet.

■ Det har vært engasjert en lang rekke konsulenter i oppfølgingen av utviklingsarbeidet. Disse har vært innleid av Vegdirektoratet som er prosjektansvarlig, men har til dels hatt tilhold i selskapets lokaler.

■ Totalt sett har det i det forløpne år vært plassproblemer for alle de som har vært engasjert i utvikling og drift. Nye lokaler som er tatt i bruk i 1. etasje i samme bygg som hovedkontoret har lettet noe på situasjonen.

■ På tross av trange arbeidsforhold og betydelig arbeidsmengde og stress, må arbeidsmiljøet kunne sies å være tilfredstillende takket være de gode samarbeidsforholdene som hersker i selskapet.

■ Styret vil berømme og takke alle ansatte og de personer som er engasjert på midlertidig basis for en fantastisk innsats i det forløpne år.

■ Styret vil også berømme de ca. 160 ansatte i Securitas A/S som er engasjert i den manuelle betjeningen av kontrollstasjonene for sin meget positive innsats.

■ Det tekniske utstyret for betjening av mynt- og manuelle felt har også fungert godt.

■ Betjeningen på stasjonene arbeider i et utsatt miljø. Det har derfor vært lagt stor vekt på å følge opp miljøkravene, og arbeidsmiljølovens bestemmelser er fullt ut tilfredstilt.

■ Selskapets styre og ledelse har i løpet av året nedlagt et betydelig arbeid for å klarlegge selskapets langsiktige økonomiske rammevilkår og en strategi for selskapets langsiktige finansielle utvikling.

■ I samsvar med Stortingets forutsetninger har styret besluttet at selskapet skal utvide sin låneramme inntil 2100 millioner kroner gjennom økt opplåning i 1990 og 1991. (Beregnet lånebehov 2030 millioner kroner). Styret er tilfreds med at selskapets eiere og Staten har akseptert at det ikke skal skje noen opplåning utover dette nivå. Dette vil sikre selskapets økonomiske grunnlag, medføre en akseptabel størrelse på finanskostnadene og på lengre sikt resultere i mer penger til investeringer.

■ Styret har også registrert at det ser ut til å være vilje til å øke takstene i takt med inflasjonsutviklingen slik som forutsatt. Dette er vesentlig for at det kan skje en avvikling av kontrollringen etter 15 -17 år slik som forventet.

■ I tråd med disse forutsetninger ble det i slutten av 1990 vedtatt å øke takstene for 1991 med ca. 4% i gjennomsnitt.

STYRE OG AKSJONÆRFORHOLD.

■ I juni var det klart for Akershus fylkeskommunes inntreden i selskapet. Aksjekapitalen ble dermed utvidet fra kr. 660.000,- til kr. 1.100.000,-. Aksjefordelingen er:

Oslo kommune	66 A aksjer à kr 10.000
Akershus fylkeskommune	44 B aksjer à kr 10.000

■ På ordinær generalforsamling den 19. juni 1990 ble styret utvidet med to medlemmer fra Akershus slik at styresammensetningen nå er:

Styreformann	: Advokat Harald Arnkvern	Varamedlem:	Kontorsjef Einar Hoel
Viseformann	: Samf.sjef Tom E. Granquist		: Avd.direktør Tor Backer
Styremedlemmer:	Tekn.direktør U. F. Beichmann		: Underdirektør Eldrid Robberstad
	: Avd.direktør Terje Ruud		: Utredn.konsulent Ketil Kristiansen
	: Ass.fylkesrådmann Morten Fjeldstad		

REGNSKAP 1990

■ Sannsynligvis på grunn av landets økonomiske situasjon og de høye bensinpriser høsten '90, har gjennomsnittstrafikken vært litt mindre pr. døgn enn forutsatt, ca. 210.000 i stedet for 215.000. Dette har gitt en total inntekt i 1990 på 487 millioner kroner. Etter fradrag av driftskostnader, netto rentekostnader og avskrivninger av tidligere års adm.kostnader med henholdsvis 66, 204 og 9 millioner kroner har årets drift muliggjort utbetaling av 197 millioner kroner til veiprosjekter. Sammen med nye låneopptak på 73 millioner kroner har selskapet dermed stilt til disposisjon 270 millioner kroner til nye veiprosjekter i "Oslo-pakken" i samsvar med St.prp. nr. 1 (1989-90).

■ Selskapets årsoverskudd etter utbetaling av de nevnte 197 millioner kroner er ca. 11 millioner kroner.

■ Det er i året også utbetalt 190 millioner kroner til prosjektering og bygging av Oslo-tunnelen, inklusive kontrollstasjoner og innkrevingsutstyr. Denne utbetaling er som forutsatt muliggjort gjennom låneopptak.

■ Totalt var det ved årsskiftet bokført 1.825 millioner kroner som aktivert innkrevingsrett som i tillegg til kostnadene for Oslo-tunellen, bl.a. omfatter økt opplåning i forbindelse med "Oslo-pakken".

■ Det er i 1990 utbetalt honorarer til styret med i alt kr 63.500 og til revisjon med kr 25.000. Lønn til adm.direktør er utbetalt med kr 379.948.

■ Styret foreslår at årsoverskuddet kr 11.470.064,98 blir disponert slik:

Tilføres	reservefond	kr 1.150.000, -
"	disposisjonsfond	kr 10.320.064,98

■ En nåverdiregning som er utført av revisjonsselskapet KPMG Peat Marwick har gitt som resultat at nåverdien av selskapets innkrevingsrett er satt til 2220 millioner kroner som gir en egenkapitalandel på 53,3% pr. 1. januar 1991.

UTSIKTER FOR 1991.

■ Styret ser frem til at det elektroniske betalingssystemet blir ferdig utviklet og kan tas i bruk for fullt. Forhåpentligvis kan dette skje på forsommeren slik at selskapet etter hvert kan komme over i en mer stabil driftssituasjon.

■ Så snart systemet fungerer tilfredstillende vil arbeidet med å innføre elektroniske klippekort bli startet opp. Styret antar at dette også kan skje i løpet av 1. halvår 1991.

■ Styret og administrasjonen vil arbeide aktivt for at selskapet skal drive så effektivt som mulig og holde kostnadene på et lavest mulig nivå. Spesielt viktig vil det bli å få god styring på drifts- og vedlikeholdskostnadene i forbindelse med de elektroniske systemer.

■ Når det gjelder trafikkutviklingen i 1991 er det en viss usikkerhet knyttet opp til den innførte miljøavgift samt virkningen av fortsatt høy arbeidsløshet. Utviklingen så langt i 1991 gir imidlertid intet grunnlag for å regne med store endringer i trafikktallene.

Oslo, 22. januar 1991

STYRET I A/S FJELLINJEN

HARALD ARNKVÆRN
styreformann

U.F. BEICHMANN

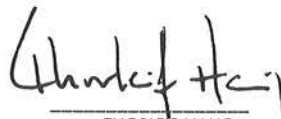
TERJE RUUD

MORTEN FJELDSTAD

TOM E. GRANQUIST

THORLEIF HAUG
Adm. direktør

Kontrollen har vært basert på videofilming av inntil 5% av bilene som passerte kontrollstasjonene. Innføringen av den elektroniske brikken reduserte snikprosenten vesentlig.

RESULTATREGNSKAP 01.01. - 31.12. (beløp i hele 1.000)

	NOTE NR	1990	1989
DRIFTSINNETEKTER			
Abonnementsinntekter	1	177.659	—
Manuell betaling	1	297.624	—
Tilleggsavgifter	1	12.186	—
Sum driftsinntekter		487.469	—

DRIFTSKOSTNADER

Lønnskostnader		9.568	1.453
Salgs- og adm. kostnader	2	53.303	5.704
Andre driftskostnader		2.927	1.399
Avskrivninger	3	243	47
Tap på fordringer		24	—
Sum driftskostnader		66.065	8.603
Overført til veiprosjekter	4	197.000	—
Driftsresultat		224.404	(8.603)

FINANSINNETEKTER OG FINANSKOSTNADER

Renteinntekter		6.963	—
Rentekostnader		211.140	—
Resultat av finansposter		(204.177)	—
Resultat før ekstraordinære poster		20.227	(8.603)

EKSTRAORDINÆRE INNETEKTER OG KOSTNADER

Ekstraordinære inntekter		—	81.873
Adm. kostnader fra tidligere år	5	8.757	—
Resultat av ekstraordinære poster		(8.757)	81.873

Årsoverskudd		11.470	73.270
--------------	--	--------	--------

som disponeres slik:

Avsetning til reservefond		1.150	—
Avsetning til disposisjonsfond		10.320	—
Dekning av tidligere års underskudd			81.873
Aktiverting av adm. kostnader			(8.603)
		11.470	73.270

BALANSE PR. 31. DESEMBER (beløp i hele 1.000)

	NOTE NR	1990	1989
EIENDELER			
Omløpsmidler			
Bank- og postgiroinnskudd	6	79.520	4.147
Forskudd til leverandører	7	24.128	29.137
Andre kortsiktige fordringer	8	4.536	—
Aktiverte adm. kostnader		—	8.758
Sum omløpsmidler		108.184	42.042
Anleggsmidler			
Aktivert innkrevingsrett	9	1.825.014	1.589.096
Inventar og kontormaskiner	3,10	1.556	1.115
Andre langsiktige fordringer	11	10.204	6.144
Sum anleggsmidler		1.836.774	1.596.355
Sum eiendeler		1.944.958	1.638.397

GJELD OG EGENKAPITAL**Kortsiktig gjeld**

Skyldig skattetrekk, folketr.avg./feriepenger		1.386	342
Leverandører		4.720	2.137
Påløpte renter		51.557	32.116
Forskudd fra abonnenter	12	29.264	—
Bevilgede ikke utbetalte veimidler	13	30.967	—
Sum kortsiktig gjeld		117.894	34.595

Langsiktig gjeld

Pantelån	14	1.799.200	1.603.142
Mottatt depositum	15	15.294	—
Sum langsiktig gjeld		1.814.494	1.603.142

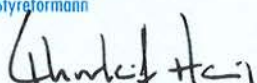
Egenkapital

Bunden egenkapital			
Aksjekapital, 110 à kr 10.000	16	1.100	660
Reservefond	17	1.150	—
Fri egenkapital			
Disposisjonsfond	17	10.320	—
Sum egenkapital		12.570	660
Sum gjeld og egenkapital		1.944.958	1.638.397

Oslo, 01. februar 1991

Harald Arnkværn Styreformann

Thorleif Haug Adm. direktør

I styret for A/S Fjellinjen

U.F. Beichmann

Morten Fjeldstad

Terje Ruud

Tom E. Granqvist

GENERELLE KOMMENTARER

■ Årsoppgjøret er satt opp i samsvar med aksjeloven og regnskapsloven. I medhold av skatte-lovens § 26 K er selskapet innrømmet fritak for beskatning av formue og inntekt.

■ Selskapets hovedoppgave er å delfinansiere hovedveitbyggingen og kollektivtiltak i Oslo og Akershus, innen den såkalte Oslo-pakken, ved innkreving av bompengavgift gjennom bomringen i Oslo.

■ Innkrevningen av passeringsskatt startet 1. februar 1990, mens finansieringen av Oslo-tunnelen har foregått over lengre tid. Finansieringen har skjedd ved låneopptak i banker og kreditinstitusjoner og er aktivert i balansen som betaling for innkrevingsretten. Aktivering er sikret gjennom avtale datert 29/9-89 med Staten om innkreving av bompenger over en periode på ca. 15 år. I tillegg til finansieringen av Oslo-tunnelen inklusive innkrevingsutstyr er det i 1990 tatt opp lån på 73 mill. kroner til finansiering av andre veiprosjekter og kollektivtiltak i Oslopakken. Et tilsvarende beløp vil bli lånt opp i 1991 som er siste året for lånefinansiering. Nåverdien av innkrevingsretten er vurdert til ca. 4 mrd. kroner. Lånegjelden er forutsatt ikke å overstige 2,1 mrd. kroner. Avskrivningen av innkrevingsretten vil skje fra det tidspunkt nåverdien av innkrevingsretten tilsvarer lånegjelden. Avskrivningen vil da skje i takt med nedbetalingen av lånenene over de gjenstående årene av innkrevingsperioden.

■ Selskapet har en innvilget låneramme på 1,8 mrd. kroner som ble trukket opp ved årets utgang. Det er søkt om å få utvidet lånerammen til 2,1 mrd. kroner.

■ Inntektene forventes å bli ca. 600 mill. kroner i året i et normalt driftsår og er ifølge St.prp. nr 96 1987/88 forutsatt regulert i samsvar med den normale prisutviklingen i innkrevingsperioden. I langtidsbudsjettet er det regnet med en årlig prisstigning på 3,5%

■ Den første tiden av innkrevingsperioden skal lånene nedbetales. Det vil derfor bli tatt opp

nye lån innenfor lånerammen som skal benyttes til å betjene tidligere opptatte lån. Etter 15 til 17 år, når prosjektene i Oslopakken er ferdig finansiert og gjeld og egenkapital i selskapet er tilbakebetalt, er det forutsetningen at bomstasjonene fjernes og selskapet avvikles.

Det vises forøvrig til de enkelte noter.

NOTE NR. 1 Inntekter

■ Selskapet startet innkrevningen 1. februar 1990. Inntektene omfatter således 11 måneders drift. Det ble i etableringsfasen gitt en introduksjonsrabatt på 20% for alle abonnemeter.

Med gjennomsnittlig 210.000 passeringer i døgnet i 11 måneder utgjør inntektene en gjennomsnittspris på ca. kr 7,- pr. passering.

NOTE NR. 2 Salg og adm. kostnader

■ Beløpet omfatter bemanning og drift av selskapets 18 kontrollstasjoner samt pengetransport og telling av kassaoppgjør.

NOTE NR. 3 Driftsmidler (beløp i hele 1.000 kroner)

	<i>Maskiner og inventar</i>
Kostpris 01.01.90	1.162
Tilgang 1990	684
Akkum. avskrivninger 01.01.90	47
Årets avskrivninger	243
Bokført verdi pr. 31.12.90	1.556

Det er benyttet lineære avskrivninger med en avskrivningssats på 20% på maskiner og 10% på inventar.

NOTE NR. 4 Disponert til veiprosjekter

■ I samsvar med St.prp nr 1 (1989-90) er det overført til hovedveiprosjekter og kollektivtiltak i Oslopakken for 1990 tilsammen 270 mill. kroner. 197 mill. kroner er tildelt av årets inntekter, mens 73 mill. kroner gjelder låneopptak og er aktivert i balansen på innkrevingsrett.

NOTE NR. 5 Adm. kostnader fra tidligere år

■ Tidligere år ble det brukt kr 8.757.527,21 på å bygge opp administrasjonen for selskapet. Beløpet ble aktivert i balansen og er utgiftsført i sin helhet i 1990.

NOTE NR. 6 Bank- og postgiroinnskudd

■ Bundet på skattetrekkkonto, kr 423.906,- er inkludert i beløpet.

NOTE NR. 7 Forskudd til leverandører

■ Forskudd til leverandører gjelder leveranse av innkrevingssystemet som ikke er slutfakturert.

NOTE NR. 8 Andre kortsiktige fordringer

■ Andre fordringer består av fordringer på ilagt tilleggsavgift. Fordringene er redusert med 15% for mulige tap. Avgiftsinntektene er redusert tilsvarende.

NOTE NR. 9 Aktivert innkreivingsrett

■ Beløpet på Aktivert innkreivingsrett tilsvarer påløpte anleggskostnader for Oslo-tunnelen inklusive innkreivingsutstyr, 1.534,8 mill. kroner, byggelånsrenter inntil 31.12.89, 244,2 mill. kroner, erstatning til EB-Amtech, 7 mill. kroner, økt opplåning for tildeling av hovedveimidler og kollektivtiltak, 73 mill. kroner, samt en reduksjon på 34 mill. kroner som er Oslo's og Akershus' andel av finansieringen av bomringen i Oslo.

NOTE NR. 10 Investeringer

■ Investert i og salg av varige driftsmidler siden etableringen i 1986, (beløp i hele 1.000 kroner)

	1986	1987	1988	1989	1990
<u>Maskiner og inventar:</u>					
Investert	-	-	-	1.162	684
Salg	-	-	-	-	-

NOTE NR. 11 Andre langsiktige fordringer

■ Andre langsiktige fordringer gjelder medlemskap i kredittinstitusjon.

NOTE NR. 12 Forskudd fra abonnenter

■ Innbetalt abonnementsinntekt er redusert med kr 29.264.086,- som tilsvarer gjenstående gyldige perioder av abonnementene ved utgangen av året.

NOTE NR. 13 Bevilgede, ikke utbetalte veimidler

■ Beløpet, kr 30.967.059,80, er bevilgede, ikke utbetalte midler til hovedveiprosjekter og kollektivtiltak for 1990. Utbetaling vil finne sted i 1991.

NOTE NR. 14 Pantstillelser (beløp i hele 1.000 kroner)

	1990	1989
Byggelån	-	395.942
Pantelån	1.799.200	1.207.200
Sum pantsikret gjeld	1.799.200	1.603.142

489 mill. kroner av pantelån har forfall i 1991, men anses som langsiktig gjeld idet långiverne har innvilget selskapet en langsiktig låneramme på tilsammen 1,8 mrd. kroner.

Gjelden er sikret ved pant i kontrollstasjoner eiet av Oslo kommune og Staten med tilhørende avtale om innkreivning av bompenger.

NOTE NR. 15 Mottatt depositum

■ Beløpet, kr 15.293.850,-, er mottatt i depositum for utleverte elektroniske brikker. Ved innlevering av brikker ved opphør av abonnementene skal depositumet tilbakebetales. Antallet brikker utlevert antas å øke i forbindelse med innføringen av elektronisk klippekort, for så å være stabilt gjennom innkreivingsperioden på ca. 15 år.

NOTE NR. 16 Aksjekapital

■ Aksjekapitalen ble utvidet i 1990 med en innbetaling på kr 440.000,-. Totalt er det 66 A-aksjer à kr 10.000,- og 44 B-aksjer à kr 10.000,- etter utvidelsen.

NOTE NR. 17 Reservefond og disposisjonsfond

■ Årets resultat disponeres ved en avsetning til reservefondet med 10% og resten til disposisjonsfondet.

	1990	1989
TILFØRSEL AV MIDLER		
Resultat før årsoppgjørs-disposisjoner	11.470	73.270
Aktiverte adm.kostnader	-	8.603
Tilført egenkapital	440	160
Økt langsiktig gjeld	211.352	830.758
Sum tilførsel	223.262	912.791

ANVENDELSE AV MIDLER:

Økning av aktivert innkrevingsrett	235.918	924.659
Investert i driftsmidler	441	1.115
Økning av andre langsiktige fordringer	4.060	2.044
Sum anvendelse	240.419	927.818
Endringer i arbeidskapital	(17.157)	(15.027)

SPESIFIKASJON:

Endring betalingsmidler	75.373	3.341
Endring kortsiktige fordringer	(473)	7.369
Endring aktiverte adm.kost	(8.758)	8.758
Endring kortsiktig gjeld	(83.299)	(34.495)
Endring arbeidskapital	(17.157)	(15.027)

REVISJONSBERETNING FOR 1990

**OSLO
KOMMUNEREVISJON**
 HAGEGT. 23⁹, 0653 OSLO 6
 SENTRALBORD 67 70 95
 TELEFAX 57 04 90

- Oslo kommunerevisjon har utført revisjonen i A/S Fjellinjen for regnskapsåret 1990 i h.h.t. god revisjonsskikk.
- Årsoppgjøret er avgitt i samsvar med aksjelovens bestemmelser, og gir etter revisjonens mening et forsvarlig uttrykk for selskapets årsresultat og stilling som stemmer med god regnskapsskikk.
- Selskapets årsoverskudd etter ekstraordinære inntekter/kostnader er på kr. 11.470.000,-. Styrets forslag til anvendelse av overskuddet tilfredstiller de krav som aksjeloven stiller.
- Resultatregnskapet og balansen kan fastsettes som selskapets regnskap for 1990.

 TORLEIV BORGUNDAAG
 Revisjonsdirektøren

 BJØRGE HAREIDE

■ Verdiregnskapet inneholder verdibalanse pr. 1. januar 1991 samt redegjørelser om bakgrunnen for etableringen av selskapet og avtalen om rettigheten til innkreving av bompenger i Oslo frem til ca. år 2007.

■ Verdibalansen bygger på selskapets offisielle balanse pr. 31. desember 1990 og en nåverdi-beregning av estimerte fremtidige inntekter og kostnader. Det er samtidig redegjort for alternative utviklingsmuligheter og risikoelementer for bompengennektingen.

■ Etter avtale med A/S Fjellinjen har vi utarbeidet og sammenstilt verdiregnskapet basert på de forutsetningene som er beskrevet.

Oslo, 20. februar 1991
KPMG Peat Marwick as

EIVIND LØNHEIM
Statsautorisert revisor

INNLEDNING

■ Stortinget har vedtatt at ca. 50 prosjekter innen utbyggingen av hovedvegnettet i Oslo-området delvis skal finansieres ved innkreving av bompenger etter et planlagt program, den såkalte Oslo-pakken.

■ Med grunnlag i St.prp. nr. 54, 1986/87 og nr. 96, 1987/88 er det inngått en avtale mellom Samferdselsdepartementet og A/S Fjellinjen om administrasjon av bompengennektingen.

■ Avtalen gir A/S Fjellinjen rett til innkreving av bompenger for å kunne dekke delfinansieringen, samtidig som selskapet skal finansiere en forskuttering av utbyggingen ved låneopptak på inntil NOK 2.1 mrd.

■ Avtalen løper i 17 år frem til ca. år 2007. Bompengennektingen skal opphøre etter at lånefinansieringen er nedbetalt.

■ A/S Fjellinjen har en aksjekapital på kr. 1.1 mill. som eies av Oslo Kommune med 60% og Akershus Fylkeskommune med 40%. Etter opphør av bompengennektingen skal selskapet oppløses og aksjekapitalen tilbakebetales.

FORMÅL VERDIREGNSKAP

§ 4.2 i avtalen mellom A/S Fjellinjen og Samferdselsdepartementet har følgende ordlyd:

Etter dekning av renter på lån, egne administrasjonsutgifter og utgifter til innkreving av bompenger samt forfalte avdrag på lån og annen forfalt gjeld, stilles øvrige bompengemidler løpende til rådighet for Statens vegvesen i takt med framdriften av anleggene.

- De bompengemidler som etter planen skal benyttes til veitbygging, er den merinntekten som selskapet har til andre formål enn betjening av lånegjeld, og kan derfor sidestilles med egenkapital. Den neddiskonterte verdien av denne merinntekten tillegges selskapets egenkapital og tilsvarer nåverdien av fremtidige betalingsstrømmer som kan bortfalle, samtidig som selskapet fremdeles kan oppfylle sine drifts- og låneforpliktelser. Selskapet er ikke forpliktet til å utbetale bompengemidler til nye veiprojekter dersom økonomien ikke skulle tillate det.
- I selskapets offisielle regnskap er det beløpet som er betalt for leieretten gjennom låneopptakene aktivert som verdien av innkrevingsretten.
- Verdiregnskapet viser at A/S Fjellinjen, med de forutsetninger som er lagt til grunn, har en egenkapitalandel på 53,3% pr. 1. januar 1991 gjennom nåverdien av de fremtidige bompenginntektene til å møte eventuelle inntektsreduksjoner.

INNHOLDSFORTEGNELSE

- Verdibalanse pr. 1/1-1991
- Forutsetninger Verdibalanse
- Trafikkutvikling i Oslo-området
- Alternativer for trafikkutviklingen
- Risikofaktorer for A/S Fjellinjen
- Takster i bomringen
- Driftskostnader
- Renter og diskonteringsfaktor
- Sikkerhet for lånefinansiering
- Beregninger og grafiske fremstillinger

VERDIBALANSE pr 1/1 - 91

(Alternativ 1 - alle tall i millioner)

EIENDELER

Omløpsmidler	108
Anleggsmidler	12
Nåverdi driftsoverskudd	4 045
<u>Sum eiendeler</u>	<u>4 165</u>

GJELD OG EGENKAPITAL

Kortsiktig gjeld	118
Langsiktig gjeld	1 826
Aksjekapital	1
Egenkapital nåverdi	2 220
<u>Sum gjeld og egenkapital</u>	<u>4 165</u>

■ Differansen mellom nåverdien av driftsoverskuddene og det beløpet som er aktivert som innkrevingsrett i selskapets offisielle årsoppgjør tilsvarer egenkapital nåverdi i verdiregnskapet:

Nåverdi driftsoverskudd	4 045
- aktivert innkrevingsrett	1 825
<hr/>	<hr/>
= egenkapital nåverdi	2 220

■ Lånerammen er i nåverdiberegningene satt til kr. 2 030 mill, noe som ventes nådd i løpet av 1991 på grunn av nye låneopptak.

FORUTSETNINGER VERDIBALANSE

■ De fremtidige bompenginntektene er grunnlaget for å kunne beregne størrelsen på nåverdien av driftsoverskuddene. I alternativ 1 er det benyttet følgende forutsetninger om den fremtidige utviklingen i trafikk, inflasjon, takstendringer, driftskostnader og rente:

Årlig trafikkvekst	1991-2000	0,8%
Årlig trafikknedgang	2001-2007	-0,1%
Inflasjon		
(takster og driftskostnader)		3,5%
Rente lånefinansiering		12,5%
Diskonteringsfaktor		15,0%

■ Endringer i forutsetningene vil gi utslag i nåverdiberegningene. I neste avsnitt illustrerer 2 andre alternativer hvordan endringer i trafikkutviklingen påvirker nåverdien av driftsoverskuddene. Det er deretter redegjort for enkelte risikofaktorer og hva disse kan bety for A/S Fjellinjen.

■ A/S Fjellinjen er fritatt for betaling av inntekts- og formuesskatt. Slike forhold er derfor ikke nødvendige å vurdere i tilknytning til nåverdiberegningene.

TRAFIKKUTVIKLING I OSLO-OMRÅDET

■ Trafikkmengden i Oslo-området har vært økende inntil 1990. I norsk veg- og vegtrafikkplan 1990-93 (St.prp. 32, 1988/89) regner man med en fortsatt økning i den fremtidige trafikkmengden på 2,4% årlig.

■ Det er imidlertid flere forhold i dagens utvikling innen en rekke områder som gjør disse prognosene usikre. I St.prp. nr. 1 for 1990/91 er det forventet en betydelig lavere trafikkvekst enn det som er forutsatt i trafikkplanen, samtidig som Regjeringen har varslet at den vil legge økt vekt på avgifter i miljøpolitikken.

■ Vegdirektoratet har gjennom sine utredningsarbeider foreslått to ulike alternativer til bruk for vegkontorene i sine fremtidige strategi- og utredningsarbeider, et *trendalternativ* og et *avgiftsalternativ*. Etter utarbeidelsen av disse alternativene, har regjeringen innført en miljøavgift på brennstoff fra olje. Avgiftsalternativet er derfor benyttet i forutsetningene for verdiregnskapet.

■ Dette alternativet forutsetter en svak trafikkøkning frem mot år 2000, hvorefter man regner med en mindre nedgang i trafikken. Disse prognosene har grunnlag i beregninger av utviklingen i drivstoffprisen foretatt av Samferdselsdepartementet og Miljøverndepartementet samt befolk-

Det er god grunn til å takke de ca. 160 ansatte i Securitas for meget positiv innsats.

ningsutviklingen og inntektsutviklingen i Oslo og Akershus foretatt av henholdsvis Statistisk Sentralbyrå og Finansdepartementet.

ALTERNATIVER FOR TRAFIKKUTVIKLINGEN

■ Alternativene viser hvordan forholdsvis store endringer i trafikken gir relativt små endringer i nåverdien av driftsoverskuddet. Det er ikke regnet inn endringer av satsene for å kompensere for trafikkutviklingen, slik at alternativene viser hva rene trafikkendringer betyr for inntektsutviklingen.

Alt. 2 - FORTSATT ØKNING AV TRAFIKKEN

Årlig trafikkøkning	1991-2007	1,0%
Nåverdi driftsoverskudd		4 108
- aktivert innkrevingsrett		1 825
= egenkapital nåverdi		2 283

Alt. 3 - NEDGANG I TRAFIKKEN

Årlig trafikkøkning	1991-1995	0,0%
Årlig trafikknedgang	1996-2007	-1,0%
Nåverdi driftsoverskudd		3 791
- aktivert innkrevingsrett		1 825
= egenkapital nåverdi		1 966

■ I alt. 2 øker gjennomsnittlig døgntrafikk fra 212 000 i 1990 til 234 000 i år 2000 og opp til 246 000 i år 2005, mens den i alt. 3 synker til 204 000 i år 2000 og 192 000 i år 2005.

■ Utviklingen i nåverdiene er vist grafisk under egne avsnitt sammen med enkelte kommentarer.

RISIKOFAKTOR

■ Det er en rekke andre forhold enn de som er nevnt ovenfor som vil kunne påvirke inntektsstrømmene for A/S Fjellinjen. Noen må betegnes som risikofaktorer i forhold til evnen til å kunne betjene selskapets gjeld i fremtiden. Slike forhold vil kunne være ekstreme endringer i miljøkrav, politiske rammebetingelser for biltrafikken, oljepris og tilgangen til olje som drivstoff.

■ Det er mulig å lage en rekke ulike beregninger som kan tenkes på bakgrunn av om noen av risikofaktorene slår til. Beregninger viser at inntektene for A/S Fjellinjen kan falle dramatisk før selskapet ikke vil kunne betjene sine lån. Selv en reduksjon av inntektene fra de budsjetterte 600 mill. i 1992 til 340 mill. (-45%) som et utgangspunkt for den videre utviklingen med de øvrige forutsetningene, vil gi en nåverdi av driftsoverskuddene som tilsvarer lånegjelden.

■ Avdragstiden for lånene må imidlertid forskyves fremover i tid, men inntektene vil fremdeles være tilstrekkelige til forrentning og nedbetaling av gjelden.

TAKSTER I BOMRINGEN

- Avtalen med Samferdselsdepartementet inneholder bestemmelser om at takstene skal forhåndsgodkjennes og behandles av Vegdirektoratet og lokalpolitiske organer før de kan iverksettes.
- I St.prp. nr. 96 1987/88 er det forutsatt at bompengesatsene skal følge den normale prisutviklingen og at kostnadsøkninger på utbygginger skal finansieres ved økning i bompengesatsene, økning av bompengeperiodens lengde eller om nødvendig ved å utsette prosjekter.
- I alle beregninger er det derfor lagt inn en inflasjonsfaktor på 3,5%. En høyere inflasjon enn 3,5% vil isolert sett for A/S Fjellinjen gi mer midler til vegfinansiering og en høyere egenkapital nåverdi dersom andre forutsetninger som trafikkutviklingen holdes uendret.

DRIFTSKOSTNADER

- Driften av bompenginnkrevingen skal skje så effektivt som mulig, og man vil søke å automatisere mengdehåndteringen av passeringer, abonnementer etc. i størst mulig grad. En stor del av transaksjonsbehandlingen er allerede automatisert, og når den endelige løsningen er ferdig levert, vil alle store transaksjonsmengder behandles direkte i EDB-systemene hvor automatiske avstemningsprosedyrer og andre kontroller vil overvåke innkrevingssystemene og gi melding om avvik og feil.
- Det er derfor ikke ventet at man vil få økte kostnader utover normal prisstigning i fremtiden, men det er også en stor del av administrasjonen som ikke kan automatiseres, f.eks. transport av penger fra bomstasjon til bank.

RENTER OG DISKONTERINGSFAKTOR

- Dagens gjennomsnittlige nominelle rente for lånemassen i A/S Fjellinjen er beregnet til ca. 12,4%, mens den effektive renten er beregnet til ca. 12,8%. I langtidsbudsjettene er det regnet med 12,5% som nominell lånerente frem til nedbetaling i slutten av bompengeperioden.
- Ved neddiskonteringen av de fremtidige betalingsstrømmene er det lagt til en risikofaktor som tilsvarer en økning av lånerenten med 20%, dvs. at man har tatt høyde for en lånerente på inntil 15% i hele perioden.

SIKKERHET FOR LÅNEFINANSIERING

- Samferdselsdepartementet har erklært at retten til å innkreve bompenger er en særlig rett til de faste eiendommer der A/S Fjellinjen har anlagt bomstasjoner. Retten til å innkreve bompenger kan pantsettes.

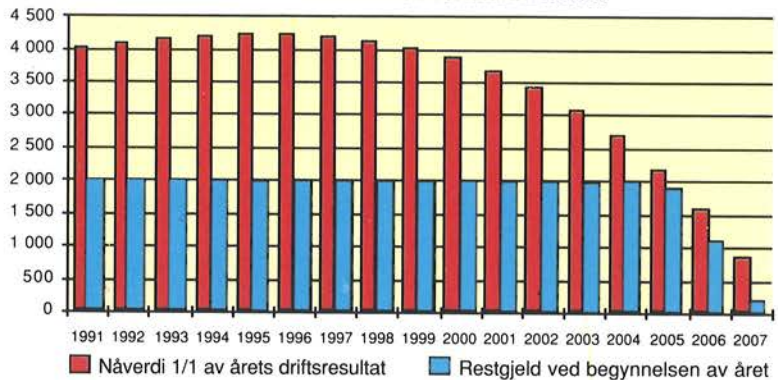

A/S Fjellinjen har hittil stilt 270 mill. kr. til disposisjon for nye veiprojekter i tillegg til å ha fullfinansiert Oslo - tunnelen.

BEREGNINGER OG GRAFISKE FREMSTILLINGER

Figurene nedenfor viser hvordan nåverdien av driftsoverskuddene vil utvikle seg gjennom hele bompengerperioden sammenlignet med den resterende lånegjelden. Forskjellen mellom de to søylene i de enkelte år viser hvilken reserve selskapet har til å møte fremtidige forpliktelser gjennom forrentning og nedbetaling av lånegjelden på det aktuelle tidspunktet.

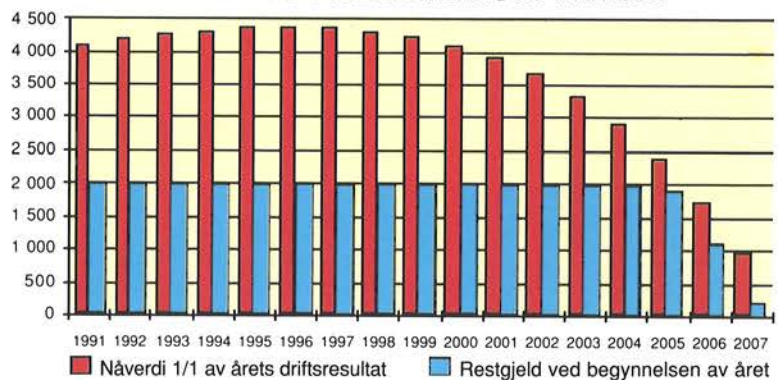
Mill. **ALTERNATIV 1 -AVGIFTSALTERNATIVET:**

Utviklingen av avgiftsalternativet som er benyttet i verdibalansen viser at nåverdien gjennom hele perioden vil være betydelig høyere enn restgjelden.

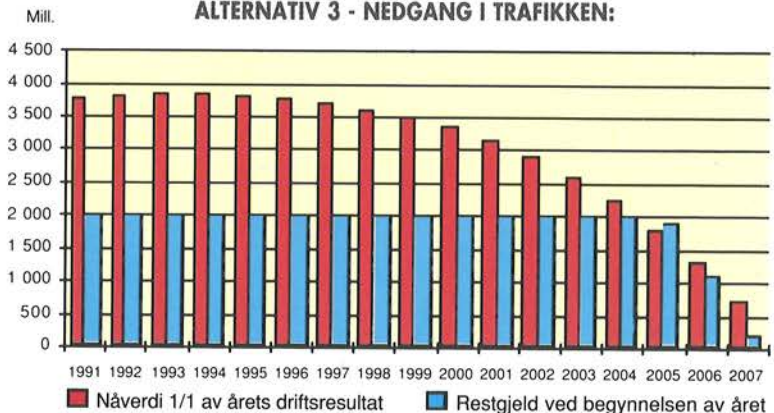
Økningen i nåverdiene i de første årene skyldes effekten av inflasjonen. En lavere inflasjonsvekst vil gi et raskere fall i nåverdiene mot slutten av driftsperioden, slik at det i tilfelle kan bli nødvendig å starte nedbetalingen tidligere enn det som nå er planlagt.

Mill. **ALTERNATIV 2- FORTSATT ØKNING AV TRAFIKKEN**

Alternativ 2 viser en enda større økning i nåverdien frem mot år 1995 enn hovedalternativet. Begge alternativer viser en betydelig sikkerhetsmargin mot slutten av perioden ved at nedbetalingen av lånemassen starter i god tid før avviklingen av bompengerinnkrevningen.

Mill. **ALTERNATIV 3 - NEDGANG I TRAFIKKEN:**

Ved alternativ 3, en reduksjon i biltrafikken uten kompensierende takstøkninger for å opprettholde inntektsnivået, vil nåverdiutviklingen vise en svak økning noen få år. I dette alternativet vil det bli nødvendig å skyve noe av nedbetalingen et år frem i tid av rene likviditetsårsaker, men også dette alternativet viser en reserve mot slutten av innkrevingsperioden.

Ønsker du flere opplysninger kan du henvende deg til A/S Fjellinjen,
St. Olavsgt. 28, 0166 OSLO 1, eller på telefon 02/11 54 20

Abonnement

A/S FJELLINJEN

St. Olavs gt. 28, 0166 Oslo 1, telefon 02/11 54 20